

Sugerowane cytowanie:

Bombińska, E. (2017). Konsekwencje wdrożenia Unijnego Kodeksu Celnego dla podmiotów prowadzących wymianę handlową z zagranicą. W: M. Maciejewski, K. Wach (red.), *Handel zagraniczny i biznes międzynarodowy we współczesnej gospodarce*. Kraków: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, s. 313-321.

Konsekwencje wdrożenia Unijnego Kodeksu Celnego dla podmiotów prowadzących wymianę handlową z zagranicą*

Elżbieta Bombińska

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych
Katedra Handlu Zagranicznego
ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków
e-mail: bombinse@uek.krakow.pl

Streszczenie:

Celem artykułu jest analiza skutków wprowadzenia Unijnego Kodeksu Celnego dla podmiotów prowadzących wymianę towarową z krajami trzecimi. Z uwagi na zakres wprowadzonych zmian skoncentrowano się na wybranych nowych uregulowaniach, a mianowicie: procedurach celnych, statusie upoważnionego przedsiębiorcy oraz uproszczeniach celnych, którym poświęcono trzy kolejne części opracowania. W badaniach wykorzystano tradycyjne studia literatury, w szczególności źródeł normatywnych w postaci Unijnego Kodeksu Celnego i regulacji okołokodeksowych. Nowe regulacje prawa celnego istotnie zmieniają warunki i zasady funkcjonowania przedsiębiorstw uczestniczących w obrocie towarowym z zagranicą. Poprzez uproszczenie prawodawstwa oraz ujednoczenie obsługi obrotu towarowego z zagranicą w całej UE, wprowadzone zmiany powinny zwiększyć efektywność postępowania celnego zarówno z punktu widzenia organów celnych, jak i przedsiębiorców. Nowe regulacje wspierają rzetelne i godne zaufania podmioty gospodarcze – upoważnionych przedsiębiorców AEO. Dostrzegalne jest wyraźne zwiększenie korzyści związanych z posiadaniem pozwolenia AEO, które wynikają w szczególności z – dostępnych wyłącznie dla tych podmiotów – uproszczeń celnych takich jak odprawa scentralizowana i samoobsługa celna, a także z możliwości obniżenia kwoty zabezpieczenia należności celnych.

Słowa kluczowe: prawo celne; Unijny Kodeks Celny; procedury celne; uproszczenia celne

Klasyfikacja JEL: F13, F15, K33

* Ten rozdział powstał w ramach projektu nr 061/WE-KHZ/02/2017/S/7061 pt. „Konkurencyjność międzynarodowa w perspektywie makro, mezo i mikro” sfinansowanego ze środków przyznanych Wydziałowi Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w ramach dotacji na utrzymanie potencjału badawczego.

1. WSTĘP

Na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 października 2013 r. (Rozporządzenie, 2013) został przyjęty Unijny Kodeks Celny (UKC). Wszedł

on w życie 30 października 2013 r., uchylając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. (Rozporządzenie, 2008) ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Zmodernizowany Kodeks Celny). Z uwagi na zakres i charakter wprowadzonych zmian wdrażanie UKC zostało rozłożone w czasie i w konsekwencji jego postanowienia są stosowane dopiero od 1 maja 2016 r.

Zamierzonym celem nowych regulacji jest poprawa efektywności obsługi celnej, która przyniesie korzyści zarówno eksporterom i importerom, jak i organom celnym, czy szerzej – rządów krajów członkowskich. Dla podmiotów gospodarczych korzyści te będą wynikać z usprawnienia przebiegu postępowania celnego, dla rządów – z uszczelnienia systemu celnego. Wzrost efektywności obsługi celnej ma nastąpić przede wszystkim dzięki uproszczeniu prawodawstwa celnego oraz ujednoczeniu na obszarze unii celnej obsługi przepływów towarowych między UE i krajami trzecimi wskutek harmonizacji zakresu danych i zasad ich wymiany, a także dzięki wdrożeniu obsługi celnej w pełni elektronicznym środowisku.

Celem artykułu jest analiza skutków wprowadzenia UKC dla podmiotów unijnych prowadzących wymianę towarową z krajami trzecimi. Z uwagi na zakres wprowadzonych zmian skoncentrowano się na wybranych, nowych uregulowaniach, a mianowicie: procedurach celnych, statusie upoważnionego przedsiębiorcy oraz uproszczeniach celnych, którym poświęcono trzy kolejne części opracowania. W badaniach wykorzystano tradycyjne studia literatury, w szczególności źródeł normatywnych w postaci Unijnego Kodeksu Celnego i regulacji okołokodeksowych, a także publikacji naukowych z zakresu celnictwa.

2. PROCEDURY CELNE

Jednymi z najważniejszych zmian wprowadzonych przez UKC są zmiany dotyczące funkcjonowania procedur celnych. Polegają one na: (i) rezygnacji z dotychczasowego podziału na przeznaczenia celne i procedury celne; (ii) wprowadzeniu nowego sposobu systematyki procedur oraz (iii) ich wewnętrznej przebudowie.

W obowiązujących przed 1. maja 2016 r. regulacjach Wspólnotowego Kodeksu Celnego nadrzędną – względem procedury celnej – była instytucja przeznaczenia celnego: umieszczenie towarów pod procedurą celną było jednym z pięciu możliwych przeznaczeń celnych, jakie mógł uzyskać towar wprowadzany lub wyprawiany na/z obszaru celnego Wspólnot Europejskich (Kuś, 2004). Pozostałe przeznaczenia przewidziane w WKC obejmowały:

- wprowadzenie towaru do wolnego obszaru celnego lub do składu wolnocłowego,
- powrotny wywóz towaru poza obszar celny Wspólnoty,
- zniszczenie towaru, oraz
- zrzeczenie się towaru na rzecz Skarbu Państwa.

W praktyce, najczęściej stosowanym przeznaczeniem celnym było objęcie towaru procedurą celną. WKC wyróżniał osiem procedur celnych, które można było podzielić na (Czyżowicz, 2004; Józków, 1997): tzw. procedury zmiany statusu celnego towarów, procedury zawieszające oraz gospodarcze procedury celne (tabela 1).

Pierwsza z grup klasyfikacyjnych obejmowała procedury celne, których zastosowanie powodowało zmianę statusu celnego towarów ze wspólnotowego na niewspólnotowy. Istotą procedur należących do drugiej grupy było zawieszenie poboru należności celnych przywzowowych w czasie trwania procedury. Z kolei wspólną cechą procedur gospodarczych była konieczność uzyskania pozwolenia właściwego organu celnego na ich zastosowanie, a ponadto każda z procedur była związana z prowadzeniem działalności gospodarczej w sferze obrotów towarowych z zagranicą (Kuś, 2004). Gospodarcze procedury celne, będące jednocześnie procedurami zawieszającymi odgrywały niezwykle istotną rolę w międzynarodowej wymianie towarowej oraz funkcjonowaniu gospodarki w obszarze korzystania z importowanych i eksportowanych surowców i środków produkcji. Dla przedsiębiorców realizujących kooperację z partnerami zagranicznym procedury te były rozwiązaniem bardzo dogodnym, gdyż w praktyce oznaczały zmniejszenie obciążeń związanych z należnościami celnymi i podatkowymi oraz ułatwienia w zakresie formalności celnych. W konsekwencji stwarzało to dogodniejsze warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej (Chuderski & Chuderski, 2010; Czyżowicz, 2004; Włodkowski, 2008).

Tabela 1. Klasyfikacja procedur celnych we Wspólnotowym Kodeksie Celnym

Procedura	Zmiany statusu celnego towarów	Zawieszająca	Gospodarcza
Dopuszczenie do obrotu	X		
Tranzyt: - tranzyt zewnętrzny - tranzyt wewnętrzny		X	
Skład celny		X	X
Uszlachetnianie czynne - w systemie zawiesznień - w systemie ceł zwrotnych		X	X X
Uszlachetnianie bierne			X
Przetwarzanie pod kontrolą celną		X	X
Odprawa czasowa		X	X
Wywóz	X		

Źródło: opracowanie własne.

Unijny Kodeks Celnym zniósł instytucję przeznaczenia celnego oraz wprowadził zmiany w katalogu procedur celnych. Są one obecnie podzielone na trzy podstawowe rodzaje: dopuszczenie do obrotu, wywóz oraz procedury specjalne. Te ostatnie obejmują z kolei cztery kategorie: tranzyt, składowanie, przetwarzanie oraz szczególne przeznaczenie. Zasadniczą część procedur specjalnych stanowią procedury klasyfikowane dotychczas jako gospodarcze procedury celne. W porównaniu ze Wspólnym Kodeksem Celnym zniknęła procedura uszlachetniania czynnego w systemie ceł zwrotnych, natomiast dawne uszlachetnianie czynne w systemie zawiesznień oraz przetwarzanie pod kontrolą celną zostały połączone w ramach procedury „uszlachetniania czynnego”. Dodatkowo procedurą specjalną jest również tranzyt (wewnętrzny i zewnętrzny), a także – klasyfikowane przez WKC jako przeznaczenie celne – wolne obszary celne oraz końcowe przeznaczenie (tabela 2). Warto ponadto zauważyć, iż

likwidacja przez UKC instytucji przeznaczenia celnego oznacza, że nie ma już przeznaczenia „powrotny wywóz”, „zniszczenie towaru” oraz „zrzeczenie się towaru na rzecz Skarbu Państwa” – są natomiast faktycznie realizowane czynności związane z powrotnym wywozem, a także zniszczeniem towaru lub jego zrzeczeniem się na rzecz Skarbu Państwa (Kałka, 2017a).

Tabela 2. Procedury specjalne w Unijnym Kodeksie Celnym

Kategoria procedur specjalnych	Procedura
Tranzyt	- tranzyt wewnętrzny - tranzyt zewnętrzny
Składowanie	- składowanie celne - wolne obszary celne
Szczególne przeznaczenie	- odprawa czasowa - końcowe przeznaczenie
Przetwarzanie	- uszlachetnianie czynne - uszlachetnianie bierne

Zródło: opracowanie własne.

Wydaje się, iż zmiany wprowadzone przez Unijny Kodeks Celnym w obrębie procedur celnych będą korzystne dla przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą. Rezygnacja z podziału na przeznaczenia i procedury celne, pozostawienie tych, które są najbardziej ekonomicznie uzasadnione oraz stworzenie ich nowego sposobu katalogowania znacznie uprości i usprawni postępowanie celne.

3. UPOWAŻNIONY PRZEDSIĘBIORCA

Instytucja upoważnionego przedsiębiorcy (*Authorized Economic Operator – AEO*) została wprowadzona przez UE jeszcze do Wspólnotowego Kodeksu Celnego w 2008 r. Pojęcie AEO jest oparte na koncepcji partnerstwa między organami celnymi a przedsiębiorstwami, która jest wdrażana przez Światową Organizację Celną (*World Customs Organisation, WCO*). Według danych WCO w 2016 r. w 64 państwach członkowskich tej organizacji funkcjonowały już programy AEO, a w kolejnych 16 miały być one wdrażane (*World Customs Organisation, 2016*). Pojęcie upoważnionego przedsiębiorcy bazuje na relacjach partnerskich między organami celnymi i przedsiębiorcami, w których – z jednej strony – organy celne oczekują od AEO działań zgodnych z przepisami prawa celnego, z drugiej zaś – wspierają one AEO w osiągnięciu tego celu. Celem programów AEO jest zwiększenie bezpieczeństwa międzynarodowych łańcuchów dostaw i ułatwienie rozwoju wymiany handlowej prowadzonej zgodnie z przepisami prawa, w szczególności prawa celnego (Kałka, 2017b).

W regulacjach UKC upoważniony przedsiębiorca (AEO) to taki przedsiębiorca, którego uznaje się za wiarygodnego w kontekście operacji celnych i który w związku z tym korzysta z określonych przywilejów na całym obszarze UE. Postanowienia kodeksowe dotyczące AEO są adresowane do wszystkich unijnych

przedsiębiorców, w tym małych i średnich, niezależnie od roli, jaką pełnią w międzynarodowym łańcuchu dostaw (m.in. producenta, eksportera, importera, spedytora, przewoźnika, prowadzącego skład lub miejsca składowe, agenta celnego).

Upoważnionym przedsiębiorcą może zostać wyłącznie przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze celnym UE. Co istotne, pod pojęciem przedsiębiorcy UKC rozumie wyłącznie taką osobę, która w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się działaniami regulowanymi przepisami prawa celnego. Np. nie będzie się o nią mógł ubiegać producent wytwarzający produkty przeznaczone wyłącznie na rynek wewnętrzny UE, który wykorzystuje w swej działalności wyłącznie surowce/półprodukty już dopuszczone do obrotu, jak również przewoźnik, który transportuje wyłącznie towary dopuszczone do obrotu, które nie są objęte żadną inną procedurą celną.

Przedsiębiorca ubiegający się o status AEO może uzyskać jedno z dwóch rodzajów pozwoleń:

- upoważniony przedsiębiorca w zakresie uproszczeń celnych – AEOC lub
- upoważniony przedsiębiorca w zakresie bezpieczeństwa i ochrony AEOS.

Można jednocześnie posiadać oba rodzaje pozwolenia AEOC/AEOS, a świadectwo połączone posiada znacznik literowy AEOF (Gwardzińska, Laszuk, Masłowska & Michalski, 2017).

Osoba ubiegająca się o uzyskanie statusu AEO musi spełniać następujące kryteria określone w art. 39 UKC:

1. *przestrzeganie przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych*, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy,
2. *odpowiedni system zarządzania ewidencjami* – wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów, zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwiła przeprowadzanie właściwych kontroli celnych,
3. *wypłacalność finansowa* – pozwalająca wnioskodawcy na wypełnianie zobowiązań, stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej,
4. w zależności od rodzaju statusu AEO:
 - w przypadku AEOC – *spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością lub*
 - w przypadku AEOS – *spełnienie standardów bezpieczeństwa i ochrony* – gdy wnioskodawca wykaże, że utrzymuje odpowiednie środki mające na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa i ochrony międzynarodowego łańcucha dostaw, w tym w obszarze odnoszącym się do integralności fizycznej i kontroli dostępu, procesów logistycznych, procesów związanych z postępowaniem z określonymi rodzajami towarów, w obszarze odnoszącym się do personelu oraz w obszarze identyfikacji partnerów handlowych.

Warto podkreślić najważniejsze zmiany wprowadzone przez UKC i przepisy wykonawcze w zakresie kryteriów stawianych przedsiębiorcom ubiegającym się

o status AEO. W porównaniu do zapisów WKC zaostreniu uległo kryterium przestrzegania przepisów prawa poprzez rozszerzenie o przepisy prawa podatkowego oraz brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy. Dodano również nowe kryterium dla wnioskującego o pozwolenie AEOC – standardy kompetencji lub kwalifikacji zawodowych. Wprowadzone zmiany rodzą konieczność ponownej oceny dotychczas przyznanych statusów AEO, która powinna być przeprowadzona do 1 maja 2019 r. Do czasu weryfikacji istniejące świadectwa AEO utrzymują swoją ważność. Po ponownej ocenie, w przypadku uzyskania oceny pozytywnej, pierwotny certyfikat zostanie cofnięty, zaś organ celny wyda nową decyzję nadającą status AEO danemu przedsiębiorcy.

Korzyści przysługujące upoważnionym przedsiębiorcom uzależnione są od rodzaju statusu AEO. Wynikają one bezpośrednio z przepisów prawa unijnego i obejmują m.in.:

- uprzywilejowane traktowanie w stosunku do innych przedsiębiorców pod względem kontroli celnych, w tym mniejsza liczba kontroli dokumentów i kontroli fizycznych,
- powiadomienie z wyprzedzeniem o wybraniu przesyłki do kontroli,
- priorytetowe traktowanie przesyłki w przypadku wytypowania do kontroli – jest ona przeprowadzana poza kolejnością,
- możliwość wyboru miejsca przeprowadzenia kontroli,
- szybszy i łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych oraz wyłączość na stosowanie niektórych uproszczeń celnych takich jak np. odprawa scentralizowana czy samoobsługa celna,
- uznawanie statusu AEO w całej UE oraz w krajach partnerskich, z którymi UE podpisała odpowiednią umowę,
- możliwość uzyskania pozwolenia na korzystanie z zabezpieczenia generalnego w obniżonej wysokości (do 30% kwoty referencyjnej) w odniesieniu do długów celnych i innych należności. Uprawnienie to wydaje się szczególnie istotne z uwagi na zmiany w zakresie stosowania zabezpieczenia generalnego, które wprowadził Unijny Kodeks Celny. W odróżnieniu od wcześniej obowiązujących przepisów, przewidujących iż decyzja odnośnie złożenia zabezpieczenia leży w gestii organu celnego, obecnie korzystanie z większości procedur specjalnych wymaga obligatoryjnie stosowania zabezpieczenia generalnego.

Tak znaczące rozszerzenie uprawnień upoważnionych przedsiębiorców może przynieść wymierne oszczędności oraz odczuwalne ułatwienia, które wpłyną na przyspieszenie realizacji operacji celnych dokonywanych przez te podmioty.

4. UPROSZCZENIA CELNE

Całkowicie nowym rozwiązaniem funkcjonującym od 1 maja 2016 r. jest instytucja odprawy scentralizowanej. Umożliwia ona przedsiębiorcom uzyskanie pozwolenia wydawanego w jednym państwie członkowskim, którym są objęte wszystkie transakcje importowe i eksportowe na terenie całej UE. Istotą odprawy scentralizowanej jest możliwość dokonywania większości formalności celnych w urzędach celnych, które są właściwe miejscowo dla siedzib przedsiębiorców.

Ułatwieniem i korzyścią dla przedsiębiorców wynikającym z tego uproszczenia celnego jest więc centralizacja księgowości oraz płatności należności celnych dla wszystkich transakcji w ramach państwa członkowskiego wydającego pozwolenie, mimo iż fizycznie kontrola celna i zwolnienie towarów będą się odbywały w innym państwie członkowskim. Wprowadzenie odprawy scentralizowanej powinno przynieść oszczędności przedsiębiorcom, którzy wcześniej, dokonując odpraw celnych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, na ogół byli zmuszeni do korzystania z usług lokalnych przedstawicieli celnych.

W świetle obecnie obowiązujących regulacji dotyczących odprawy scentralizowanej, złożenie zgłoszenia celnego w lokalnym urzędzie celnym, tzw. nadzorującym urzędzie celnym (SCO) powoduje, iż to na nim ciąży obowiązek komunikowania się ze – znajdującym się w innym kraju członkowskim UE – urzędem przedstawienia towaru (PCO), w którym towar podlega kontroli celnej i zwolnieniu. W szczególności, urzędy te wymieniają się informacjami niezbędnymi do weryfikacji zgłoszenia celnego i zwolnienia towarów. Na nadzorującym urzędzie celnym spoczywa również obowiązek realizowania formalności związanych z pokryciem długu celnego i innych należności przypadających urzędowi przedstawienia towaru.

Możliwość stosowania odprawy scentralizowanej wymaga uzyskania pozwolenia. Jest ono wydawane na czas nieokreślony, a mogą się o niego ubiegać wyłącznie upoważnieni przedsiębiorcy w zakresie uproszczeń celnych (AEOC). Wniosek o pozwolenie na korzystanie z odprawy scentralizowanej jest składany do dyrektora izby celnej, właściwego ze względu na miejsce, w którym są prowadzone księgi rachunkowe wnioskodawcy na potrzeby celne i w którym ma być prowadzona przynajmniej część działalności, której dotyczy pozwolenie. Wniosek może dotyczyć procedur: dopuszczenia do obrotu, składowania celnego, odprawy czasowej, końcowego przeznaczenia, uszlachetniania czynnego, uszlachetniania biernego i wywozu, a także czynności powrotnego wywozu.

Instytucja scentralizowanej odprawy celnej, stanowiąc niewątpliwie istotne uproszczenie celne, nie jest jednak rozwiązaniem idealnym. Warto zauważyć, iż towar, który w przywozie ma być objęty procedurą celną z zastosowaniem odprawy scentralizowanej, na ogół jest przewożony z granicznego urzędu celnego do urzędu celnego realizacji procedury z wykorzystaniem procedury tranzytu. Procedura ta – co warto podkreślić – nie jest objęta pozwoleniem na korzystanie z odprawy scentralizowanej. Zatem konieczne jest w jej przypadku uzyskanie odrębnego krajowego pozwolenia, co oznacza, iż w praktyce przedsiębiorcy są jednak zmuszeni do załatwiania części formalności celnych w urzędach celnych, które nie są właściwe miejscowo dla ich siedzib. Ponadto, obowiązek podatkowy w zakresie podatku VAT z tytułu importu towarów również powstaje poza państwem udzielającym pozwolenia na odprawę scentralizowaną, gdyż – co do zasady – obowiązek ten powstaje w państwie członkowskim, na terytorium którego znajdują się towary w momencie ich wprowadzenia na obszar celny UE.

Kolejnym uproszczeniem celnym przewidzianym przez Unijny Kodeks Celny jest samoobsługa celna. Nie stanowi ona nowej lub dodatkowej formy zgłoszenia

celnego, lecz jest wyłącznie uproszczeniem umożliwiającym przekazanie przedsiębiorcom wybranych uprawnień organów celnych. Przekazanie to odbywa się w trybie pozwolenia, które może uzyskać wyłącznie upoważniony przedsiębiorca w zakresie uproszczeń celnych (AEOC).

- załatwiania określonych formalności celnych, które są przypisane organom celnym, albo
- kontroli celnej – w tym wypadku uprawnienia mogą obejmować przeprowadzenie kontroli pod dozorem celnym lub określenie kwoty należności celnych przywózowych i wywózowych.

Koncepcja samoobsługi celnej wydaje się być obiecująca, jakkolwiek obecnie trudno jednoznacznie określić, jak w praktyce będzie funkcjonowała ta instytucja. Nie ulega wątpliwości, iż w największym stopniu jej praktyczne wykorzystanie będzie zdeterminowane podejściem organów celnych, a ściślej rzecz ujmując – ich chęcią do przekazywania przysługujących im uprawnień na rzecz przedsiębiorców.

5. PODSUMOWANIE

Z przeprowadzonych rozważań wynika, iż nowe regulacje prawa celnego istotnie zmieniają warunki i zasady funkcjonowania przedsiębiorstw uczestniczących w obrocie towarowym z zagranicą. Poprzez uproszczenie prawodawstwa oraz ujednoczenie obsługi obrotu towarowego z zagranicą w całej UE, wprowadzone zmiany powinny zwiększyć efektywność postępowania celnego zarówno z punktu widzenia organów celnych, jak i przedsiębiorców.

Nowe regulacje wspierają rzetelne i godne zaufania podmioty gospodarcze – upoważnionych przedsiębiorców AEO. Dostrzegalne jest wyraźne zwiększenie korzyści związanych z posiadaniem pozwolenia AEO, które wynikają w szczególności z – dostępnych wyłącznie dla tych podmiotów – uproszczeń celnych takich jak odprawa scentralizowana i samoobsługa celna, a także z możliwości obniżenia kwoty zabezpieczenia należności celnych. Zachęty dla AEO oferowane przez Unijny Kodeks Celny sprawiają, iż przedsiębiorcy powinni rozważyć przystąpienie do procesu certyfikacji. Kodeks przyniósł wprawdzie zwiększenie listy wymagań, jakie trzeba spełnić, żeby pozwolenie AEO otrzymać i utrzymać, jednak porównując katalogi nowych wymagań i nowych przywilejów zagwarantowanych dla AEO można odnieść wrażenie, że bilans jest dodatni. Warto jednak zauważyć, iż nowe obowiązki w wielu przypadkach wymagają od przedsiębiorców podejmowania ciągłych działań w postaci programów szkoleniowych i stałego podnoszenia kwalifikacji.

LITERATURA

- Chuderski, J. & Chuderski, K. (2010). *Postępowanie celne. Prawo celne krajowe i wspólnotowe z komentarzem*. Warszawa: Wolters Kluwer Polska S.A.
- Czyżowicz, W. (2004). *Prawo celne*. Warszawa: Wyd. C.H. Beck.

- Gwardzińska, E., Laszuk, M., Masłowska, M. & Michalski, R. (2017). *Prawo celne*. Warszawa: Wolters Kluwer Polska S.A.
- Józków, E. (1997). Procedury zawieszające i gospodarcze procedury celne. *Monitor Prawa Celnego*, 5, 126-128.
- Kałka, M. (2017a). *Procedury celne w Unijnym Kodeksie Celnym. Praktyczne vademecum*. Wrocław: Oficyna Wydawnicza UNIMEX.
- Kałka, M. (2017b). *Jak korzystać z uproszczeń Unijnego Kodeksu Celnego. Praktyczne vademecum*. Wrocław: Oficyna Wydawnicza UNIMEX.
- Kuś, A. (2004). *Wspólnotowy Kodeks Celny. Wspólnotowy System Zwolnień Celnym. Polskie Prawo Celne*. Bydgoszcz: Oficyna Wydawnicza BRANTA, Wydawnictwo BW Szczecin.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (2013). Dz. Urz. UE z dnia 10.10.2013 r., L 269.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 450/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Zmodernizowany Kodeks Celny) (2008). Dz. Urz. z dnia 4.06.2008 r., L 145.
- Włodkowski, K. (2008). Gospodarcze procedury celne w świetle zasady powszechności cła. *Monitor Prawa Celnego i Podatkowego*, 6, 97-99.
- World Customs Organisation (2016). *Compendium of Authorized Economic Operator Programmes. 2016 Edition*. Pozyskano z: [http://www.wcoomd.org/~media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/aeo-compendium-en--2016-\(1\).pdf](http://www.wcoomd.org/~media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/aeo-compendium-en--2016-(1).pdf) (dostęp: 16.06.2017).

The consequences of implementation of the Union Customs Code for foreign trade enterprises

Abstract: This article aims at the analysis of the consequences of the implementation of the Union Customs Code (UCC) for foreign trade enterprises. Considering the wide range of the implemented changes the analysis focuses on a few chosen regulations of the UCC: customs procedures, Authorized Economic Operator (AEO) and customs simplifications. The research tools include study of the subject literature, in particular the Union Customs Code. New customs regulations cause important changes of the conditions and rules of foreign trade enterprises' activity. The UCC provisions simplify and harmonize customs treatment and procedures and thus they should benefit both importers/exporters and customs authorities. New customs provisions support reliable enterprises – Authorized Economic Operators – which hold the exclusive rights to profit from the customs simplifications such as centralized clearance, self-assessment and the reduced guarantees for customs debts.

Keywords: customs law; Union Customs Code; customs procedures; customs simplifications

JEL codes: F13, F15, K33

